

Ds. Arjan van Groos (1962 - 2014)  
Tekst: 1 Timotheüs 3, 1 en 13  
Ochtenddienst

Broeders en zusters,

1. **Zingen : Psalm 18 : 1 en 9**
2. **Lezing van de wet**
3. **Zingen : Psalm 130 : 1 en 2 (uit diepte van ellende)**
4. **Gebed voor vergeving van de zonden en vernieuwing door de Heilige Geest**
5. **Schriftlezing : 1 Timotheüs 3 : 1 - 16**
6. **Zingen : Psalm 40 : 2 en 4 (zalig de man die op de Heer vertrouwt)**
7. **Tekst : 1 Timotheüs 3 : 1 en 13**
8. **Zingen : Psalm 45 : 2 en 3**
9. **Dankzegging en voorbede**
10. **Slotzang : Lied 432 : 1 en 2 (wat God doet, dat is welgedaan)**

Geliefde gemeente van onze Here Jezus Christus, broeders en zusters, groot en klein,  
We willen vandaag verder luisteren naar het onderwijs uit Gods Woord over de ambten.  
Vorige week hebben we stil gestaan bij het grondleggende belang van het ambt van de apostelen. Zij zijn ooggetuigen geweest van het optreden van de Here Christus. Ze zijn door Hemzelf aangesteld om Hem tijdens zijn ambtstijd op aarde te vergezellen en om later het evangelie van Jezus Christus in de wereld bekend te maken. De Heilige Geest heeft de apostelen gebruikt voor het schrijven van de boeken en brieven van het Nieuwe Testament.

Donderdag, op de Hemelvaartsdag hebben we gezien hoe het bij de triomftocht van de Here Christus hoorde dat Hij geschenken aan zijn bruid, de kerk, gaf. Deze geschenken waren de apostelen, profeten, evangelisten en herders en leraars. Deze ambtsdragers schonk de Here aan zijn kerk, opdat door de dienst van deze mensen de uitverkorenen tot geloof komen en in het geloof volharden. Zodat zij ooit samen met Jezus feest zullen kunnen vieren in het huis van God.

Nu zijn niet al de bovengenoemde ambten, blijvende ambten. Het ambt van de apostelen was voorbehouden aan mannen die door de Here Christus zelf waren uitgekozen. Zij

waren ooggetuigen om te getuigen. Paulus noemt zichzelf de laatste apostel. Dat betekent dat er na hem niemand meer door de Here tot apostel is aangesteld. Het apostolaat hoort bij de begintijd van de nieuwtestamentische kerk.

Maar andere ambten zijn duidelijk niet tijdgebonden. Twee van deze ambten zijn het ambt van ouderling en het ambt van diaken.

**Ik bedien u deze morgen het Woord van God over de blijvende ambten van ouderling en diaken in de nieuwtestamentische kerk.**

**We zullen daarbij twee dingen zien:**

- 1. Dit ambt is begerenswaardig,**
- 2. Dit ambt schenkt eer.**

**We zullen dus allereerst zien dat het ambt van ouderling en diaken begerenswaardig is.** Jongens, hopen jullie later ook ouderling te mogen worden of diaken. En hoe zit het met de jongens zo in de leeftijd van 13 tot en met 20? Denken jullie er wel eens over na, dat je later misschien geroepen wordt tot het ambt van ouderling of diaken? En als je daar dan over nadenkt, wat voor gevoelens roept dat dan op? Wordt je dan enthousiast of baal je eerder? 'Ik heb daar helemaal geen zin in. Je denkt toch niet dat ik later elke week ga vergaderen en een beetje gemeenteleden ga bezoeken!' Ik hoop niet dat dat jullie idee erover is, maar ik heb wel eens van dergelijke geluiden uit de mond van catechisanten gehoord. Het zou me ook niet verbazen als ook in de leeftijdsgroep van twintig en ouder dergelijke gevoelens zouden leven.

Hoe komt dat? Want een dergelijke mening staat in contrast met wat Paulus in 1 Timotheüs 3,1 schrijft. 'Indien iemand staat naar het opziensambt, dan begeert hij een voortreffelijke taak.' Of zoals het in de NBV staat. 'Als iemand opziener wil worden, is dat een eerzaam streven.' Paulus zegt het zelfs nog sterker. Want hij begint vers 3 door te zeggen: 'het is een waar woord'. Op zich had Paulus die woorden er niet bij hoeven zetten. Hij had ook kunnen beginnen met te schrijven: 'als iemand opziener wil worden...'. Maar Paulus kiest ervoor om eerst te schrijven: het is een waar woord.

Het lijkt erop dat Paulus aansluit bij een mening die in de kerk van die dagen een door velen gedeelde mening is. 'Als iemand opziener wil worden, is dat een eerzaam streven.' Dat is een waar woord. Maar is dat ook vandaag onze mening? Vinden wij het een eerzaam streven? Vinden wij het ambt iets om naar te streven? En streven is meer dan het alleen maar willen. Ook in het Grieks betekent het woord dat in onze Bijbel vertaald

is, meer dan willen. Het is echt je best ervoor doen. Dat mannen echt hun best deden om ambtsdrager te kunnen worden, is des te opmerkelijker omdat in de dagen van het Nieuwe Testament een vervullen van een ambt in de kerk extra gevaar met zich meebracht. Hoe vaak is Paulus niet gevangen gezet om zijn ambt? Diverse apostelen zijn gedood vanwege hun ambt. Toch zegt Paulus dat het streven naar het ambt een eerzaam streven is. Was het misschien zo dat er in de tijd van Paulus er minder problemen in de kerk waren? Ook dat is onwaarschijnlijk. Want wie de brieven van Paulus kent, weet dat het in de kerk van die dagen echt niet allemaal pais en vree was. Er was de spanning tussen de christenen uit de joden en die uit de heidenen. Er was het zoeken naar een heilig leven, waar vaak ook nog veel aan ontbrak. Ook was het niet zo dat ambtsdragers allemaal op handen werden gedragen. In Korinthe was de gemeente verdeeld omdat gemeenteleden hun favorieten hadden. De één was voor Paulus, de ander voor Petrus en weer een ander voor Apollos. En in de tweede brief van Paulus aan de gemeente te Korinthe wordt duidelijk dat Paulus daar bij veel gemeenteleden niet geliefd is. Zoals blijkt uit het einde van het eerste hoofdstuk en nog op andere plaatsen in deze brief. Timotheus heeft ook periodes in zijn leven gekend waarin het ambt hem zwaar viel. Paulus moet in zijn tweede brief Timotheüs opbeuren en aanmoedigen. Maar ondanks deze moeiten die het ambt met zich meebracht in de dagen van Paulus, gold dit toch als een waar woord: als iemand opziener wil worden, is dat een eerzaam streven.

Voordat ik wil gaan op de vraag hoe dit kan, wil ik eerst met u nog stilstaan bij dat ambt van opziener. Wij kennen geen ambt dat die naam heeft. Toch kennen we wel ambtsdragers die met de taak belast zijn om opziener te houden. Zij hebben de taak om te waken over de prediking en om te waken over onze zielen. Het zijn de ouderlingen. Nu was het niet zo dat je in vroeger tijd aan de ene kant de ouderlingen had en aan de andere kant nog opzieners. Uit Titus 1 vers 5 en 7 blijkt dat het om één en dezelfde figuur gaat. Titus had de opdracht om in alle steden oudsten aan te stellen aldus vers 5. Mannen die onberispelijk zijn, één vrouw hebben, die gelovige kinderen hebben die niet in opspraak zijn wegens schandelijk gedrag en ongehoorzaamheid. En dan vervolgt Paulus in vers 7 met de woorden: want een opziener. Dat verbindende woordje 'want', dat niet meer in de NBV staat, maar wel in de vertaling van 1951, staat ook in de grondtekst. Zo is dus duidelijk dat de opziener en de ouderling dezelfde personen zijn. Opziener is vooral een aanduiding van de taak van de ouderling. Oudste of ouderling is vooral een

aanduiding voor iemand die leiding geeft. Zoals dat in veel dorpen in die tijd het geval is en zoals we nog wel tegenkomen in andere culturen. De oudsten hebben de leiding in de gemeente. En op diverse plaatsen lezen we hoe in iedere gemeente oudsten werden aangesteld om leiding te geven aan de gemeente. In Titus 1,5 herhaalt Paulus zijn opdracht aan Titus. In Handelingen 14,23 lezen we dat Paulus en Barnabas in elke gemeente oudsten aanstelden, en na gevast en gebeden te hebben bevalen ze hen aan bij de Heer. De gemeentes werden dus niet geregeerd door mensen die zichzelf hadden aangesteld. Ook lezen we dat er oudsten werden aangesteld. Niet één maar meerdere broeders. En we zien ook dat oudsten steeds als college besluiten namen. Niet één oudste bepaald wat er gebeurt, maar in overleg met elkaar worden besluiten genomen.

We zien hier belangrijke grondlijnen, zoals wij die ook hebben vastgelegd in onze kerkorde. Zoals bijvoorbeeld artikel 3. Daarin staat dat niemand een ambt in de kerk mag bekleden zonder wettig geroepen te zijn. En artikel 21 waarin staat dat de ouderlingen de taak hebben om in herderlijke zorg, samen met de dienaren van het Woord de gemeente te regeren. Ze zien toe op de ambtsdienst van elkaar. Samen met de predikanten bedienen zij de tucht en zorgen zij ervoor dat in de gemeente alles op gepaste wijze en ordelijk gebeurt. In artikel 21 wordt niet alleen beschreven wat de taak is, maar ook hoe allerlei beslissingen in gezamenlijk overleg genomen worden. Zo wordt voorkomen dat al te veel macht bij een enkel persoon terecht komt, met alle kwalijke gevolgen van dien.

Maar nu terug naar de vraag waarom de mensen in de tijd van Paulus van mening waren dat het een eerzaam streven is om opziener te willen worden van de gemeente. We hebben gezien dat het niet is om de eer van de mensen. Van niet-gelovigen had men eerder problemen te verwachten dan aanzien. Ook de waardering van de broeders en zusters stond niet bij voorbaat vast. Maar waarom is het dan toch eerzaam? Omdat je de zaak van de Here wil dienen. Waar een kerk is, daar moet leiding gegeven worden aan de gemeente. En dat moet gebeuren door broeders die hun tijd en energie willen geven voor de Here Jezus Christus. De Here Jezus heeft zijn leven gegeven om deze bruid voor zichzelf te kunnen werven. Deze bruid is een kostbaar bezit. En Christus wil deze bruid bewaren door broeders uit het midden van die gemeente. Opdat die broeders de gemeente voorgaan en leiden in de liefde voor de Bruidegom en in de liefde voor elkaar. Is dat geen prachtig werk? Om zo je Heer te dienen met de gaven die je ontvangen hebt.

Maar niet alleen met de gaven die je ontvangen hebt. Want gaven moet ook ontwikkeld worden. Toen ik 20 jaar was, had ik niet de gaven om dienaar van het Woord te zijn. Er moest nog veel aan mij worden bijgeschaafd. Er moest nog veel worden geleerd. Zo is het dan ook een taak voor broeders om zich te leren. Door het lezen van christelijke bladen als De Reformatie of Nader Bekeken. Door het lezen van christelijke boeken. Door gezamenlijke Bijbelstudie.

En zeker dat laatste roept de vraag op of er geen verband is tussen de verdwijnen van Bijbelstudieverenigingen en het steeds moeilijker vinden van ambtsdragers. De Bijbelstudievereniging was vroeger een plek waar jonge broeders veel leerden van oudere broeders. Maar waar is in ons midden een plek waar jongeren kunnen leren van ouderen? En misschien moeten we met elkaar zoeken naar mogelijkheden zodat dat weer vorm krijgt. En dat hoeft het niet precies zo toe te gaan als vroeger, maar wel is het belangrijk dat die kennis op een of andere manier weer wordt overgedragen, zodat jonge broeders toe kunnen groeien naar het ambt. Zowel wat kennis betreft als wat geloof betreft. Want hoe zullen broeders kunnen streven naar het ambtswerk als ze daar niet op worden voorbereid? Ook is het daarbij belangrijk dat, als ze getrouwd zijn, hun vrouwen hen stimuleren. Als zusters te sterk verlangen dat hun man in het gezin is, dan zullen ze al een enorme spanning ervaren, voordat ze zelfs maar begonnen zijn aan het werk. Natuurlijk is het belangrijk dat ook een vader geregeld in zijn gezin is, maar ook is het belangrijk dat een vader de kans krijgt zich dienstbaar te maken in het huisgezin van de kerk. Dat in de eerste plaats.

**We zullen in de tweede plaats zien dat het ambt eer schenkt.**

In vers 13 schrijft Paulus dat degenen die hun dienst goed verrichten, aanzien verwerven en door hun geloof in Christus Jezus vrijuit kunnen spreken. Wat in vers 13 gezegd wordt, wordt in de eerste plaats van de diakenen gezegd. Maar het geldt natuurlijk ook voor de ouderlingen. Als zij hun dienst goed verrichten, verwerven zij aanzien. Wat trouwens in het eerste vers gezegd werd, geldt ook voor de diaken. Als broeders diaken willen worden dan is dat een eerzaam streven. Natuurlijk is het belangrijk dat de motieven zuiver zijn. Wie over de gemeente van Christus wil heersen, is niet geschikt. Wie de eer van de mensen zoekt, is niet geschikt. Maar wie uit liefde voor Christus en zijn bruid zijn ambtswerk trouw verricht, verwerft aanzien. Wat voor aanzien wordt hier niet vermeld. De woorden die in het Grieks gebruikt worden, geven aan dat zij hoger komen.

Het beeld is afkomstig van de ladder of de trap. Wat Paulus daar precies mee bedoeld heeft, valt niet te zeggen. In hoger aanzien bij God. In hoger aanzien bij de broeder en zuster. Beide is mogelijk. Beide is ook waar. Wie trouw zijn werk als ambtsdrager verricht ontvangt aanzien bij God. Want de Her verheugt zich over het werk van zijn kinderen. Zoals we ook in de Catechismus belijden dat God onze goede werken uit genade wil belonen (Zondag 24). Maar zij ontvangen ook aanzien bij broeders en zusters die met een geestelijke blik naar de ambtsdragers kijken. Er zijn broeders en zusters die er een vreugde in scheppen om met argusogen naar ambtsdragers te kijken. 'Dat had hij beter kunnen doen. Dat zou hij anders moeten doen.' Natuurlijk kan er terecht kritiek zijn op ambtsdragers, maar er zijn mensen in wiens ogen een ambtsdrager het nooit goed doet. Dat is niet geestelijk. Maar er zijn over het algemeen meer geestelijke broeders en zusters, die de ambtsdrager eren om zijn werk, zijn roeping en zijn trouw. Ook dat mag genoemd worden.

En waar een ambtsdrager zijn werk goed en trouw doet. Dat is dus niet hetzelfde als volmaakt doet. Maar waar hij trouw is en met zijn gaven woekert, daar hoeft hij ook geen schuldgevoel te hebben. Waar geen schuldgevoel is, daar is ook vrijmoedigheid door het geloof in Jezus Christus om vrijuit te spreken. Maar het moet dan wel door het geloof in Jezus Christus zijn. Waar een ambtsdrager het van zijn eigen krachten verwacht, daar zal hij of naast zijn schoenen gaan lopen van trots. Of hij zal vervuld zijn van schuldgevoelens omdat het nooit goed genoeg is. Maar waar hij in geloof in Jezus Christus zijn werk doet, daar zal hij zich gezonden weten door zijn Heer, daar zal hij zich gesterkt weten door de Geest van zijn Heer. Daar zal hij zich afhankelijk weten van de zegen van zijn Heer. Daar zal hij bij zijn tekortkomingen zich getroost weten, door het vergevend bloed van zijn Heer. Als iemand ambtsdrager wil worden, is dat een eerzaam streven. Degenen die hun dienst goed verrichten, verwerven aanzien en kunnen door hun geloof in Christus Jezus vrijuit spreken.

**Amen**